

BILLIONS (MILLIÁRDOK NYOMÁBAN)

Hatalommániák

HUBER ZOLTÁN

AMENNYIRE SZÓRAKOZTATÓ ÉS IZGALMAS, OLYANNYIRA TALÁLÓ A NEW YORK-I HATALMI-PÉNZÜGYI ELIT KARIKATÚRÁJA.

Sokan vágnak rá, mert csak kevesen részesülhetnek belőle. Az exkluzivitás a hatalom lényegéhez tartozó örök egzotikum, a belső körök zárt mikrovilágai épp ezért eszményi sorozat-alapanyagok. A bennfenteség illúziója mindig csábító, a mitikus függöny mögé a *Dallastól* a *Kártyavárig* már eddig is számtalan módon bepillanthattunk. A negyedik évadához érkező *Billions* (a *Milliárdok nyomában* magyar címet a továbbiakban szándékosan mellőzzük) hasonló izgalmakat kínál, de a nézőcsalogató felszín mögött ijesztően pontos láttelep rajzolódik ki. A régi és új New York-i hatalmi elit szándékosan túlpörgetett és elrajzolt pozícióharcai pokolian szórakoztatóak és nem mellesleg a kései kapitalizmus rideg logikájáról is lerántják a leplet.

Keves sorozat indít ennyire erős nyitóképpel. Leendő főhősünk alsónadrágban, kikötözve fekszik a padlón, miközben egy domina túsarokkal a mellkasára lépve levezeli. Az első epizód végére persze szép lassan rádöbbenünk, egészen másról volt szó, mint elsőre gondoltuk. Az „aha” élmény a későbbiekben is végig velünk marad, sőt, a *Billions* fő hajtóerejét éppen az adja, hogy előbb-utóbb mindenkiről és mindenről kiderül: más, mint elsőre gondoltuk. Vagy mint másodjára, harmadjára, sokadjára. Az alkotók ugyanúgy megvezetik és átverik a nézőt, ahogyan a szereplők is egymást.

A cselekmény vezérmotívuma a megtévesztés és a mesterkedés, azaz a nagybetűs játszma, óriási tétekkel. A valódi célok és motivációk a gondosan rétegzett látszat mögé vannak rejtve, a felállás állandóan változik. A fordulatok bonyolult hálójá egy John Le

Carré-regény precíz építményét idézi azzal a különbséggel, hogy a harc sokkal közvetlenebb és a tempó is magasabb. Hatalom- és adrenalinfüggő hőseink a vagyonukat, a hírnevüket vagy akár a szabadságukat is folyamatosan kockára teszik csak azért, hogy egy pillanatra a másik fölé kerekedjenek. Kíméletlen harcuk egy mesteri sakkjátszma és egy piszkos bokszmeccs keverékéhez hasonlít, amit senki sem úszhat meg fájó veszteségek és kézöld foltok nélkül.

Az egyik sarokban a tipikus amerikai sikertörténet, az alulról felkapaszkodott Bobby Axelrod, a zseniális pénzügyi mágus. Remekül felépített magánmitológiája alapján hősünk szegény családban, rossz körülmények között nevelkedett, lenyűgöző sikerét csak és kizárólag az intelligenciájának és merészségének köszönheti. A fiatal Bobby labdaszedő volt a gazdagok golfklubjában, majd lóversenypályán is dolgozott, így brókerként azonnal átlátta a terepet. A tőzsde ugyanis nem más, mint egy irányított szerencsejáték, ahol csak a másik kárára lehet nyerni. A lassúbb, a butább, a gyávább befektető elvérzik, Axelrod pedig maga a csúcsragadozó, aki a nála gyengébbekkel táplálkozik. Hídeg, pontos, villámgyors helyzetfelismerő és kiválóan ért az emberekhez, így lazán leföli a pénzpiacot.

Axelrodot a tökéletes ellentéte, az amerikai arisztokrácia oszlopos tagja próbálja mindenáron legyűrni. Chuck Rhoades a régi elit gyermeke, örökölt vagyonnal, szerteágazó kapcsolatokkal, Borostyán Ligás jogi diplomával. Rhoades a dél-manhattani ügyész első embere, ami az egyik legfontosabb pozíció az igazságügyben,

ide tartozik ugyanis a Wall Street és az ország pénzügyi vérkeringése. A megvesztegethetetlen, minden eddigi ügyét megnyerő Rhoades a versenyszférában bármikor nagy pénzre válthatná a hírnevét, ő azonban komolyabb politikai ambíciókat dédelget magában. A főügyész kiváló stratégia, sziklaszilárd morális elvekkel, megtámogatva a családjá és az amerikai kormány félelmetes erőforrásaival.

A két főszereplőn keresztül a *Billions* két markánsan különböző világot, a régi és új hatalmi elitet ereszti egymásnak. Axelrod mindig farmert, pólot és edzőcipőt visel, tágas irodája pedig a legmodernebb építészeti műemkek. Vele ellentétben Rhoades szinte csak öltönyben mutatkozik, és az ügyesség labirintusszerű épületében dolgozik, vagy patinás klubok mélyén szövetkezik. A két férfi nyilvánvalóan irigy a másik státuszára és teljesítményére, de a személyes ellentétek mögött jóval mélyebb ideológiai különbségek feszülnek. A vagyonba beleszületett Rhoades egyszerű törtetőnek, a kapitalizmus káros vadhajtásának tekinti Axelrodot, míg ő a szabad piac és az amerikai álom ellenségét látja a főügyészben.

Az írók egy lépéssel tovább menve a kölcsönös megvetés (és a ki nem mondott féltékenység) mellé egy nőt is bedobnak közéjük. A pszichológus Wendy Rhoades az ügyész felesége és gyermekei anyja, nem mellesleg Axelrod régi barátja és kulcsfontosságú kollégája. Motivációs tanácsaival nemcsak Axelrod cégét segíti, de az emberi lélek tudós ismerőjeként és családi békéjét védő nőként azt is tökéletesen átlátja, mi hajtja a két férfit és miként lehet befolyásolni őket. Wendy mindig próbál finoman egyensúlyozni közöttük, de amikor a helyzete úgy kívánja, alaposan felkavarja az egyébként sem áttetsző állóvizet.

A *Billions* egyik legizgalmasabb kérdése, hogy a három főszereplő mikor milyen eszközökkel támad és hogyan védekezik. Míg Axelrod a pénz, a tehetség, a siker és a felsőbbrendű intelligencia kombinációját hívja segítségül, Rhoades a szívességek kapcsolati tőkéje mellett a törvény, a köz és az erkölcsi felsőbbrendűség hívószavait használja. Wendy eközben látszólag passzív megfigyelő, ám egy pontos analízissel, az elfojtott vágyak

és indulatok megfelelő áthangolásával gyakran ő irányít a háttérből.

Damian Lewis és Paul Giamatti nagy élvezettel bújnak az úgazdag milliárdos és az elszánt főügyész bőrébe. A két karakter kicsinyes bosszúvágya és gyűlölete szinte minden mást elhomályosít, de a sorozat ezen a fronton is tud komoly meglepetéseket okozni. Axelrod és Rhoades ritkán találkoznak, a közös jeleneteik így törvényszerű drámai csúcspontot képeznek, főleg mikor hármában ülnek közös asztalhoz. Rhoades és Axelrod nyilvánvalóan azért gyűlölik egymást ennyire és azért vonzódnak Wendyhez, mert ők hárman valójában nagyon is hasonlítanak egymásra. Mindhárom főszereplő a machiavelliánus eszmék és technikák élő-lélegző példatára.

A *Billions* a mellékszereplőkkel is hasonlóan bánik. A királynő és a két király mellett a legkülönfélébb figurákkal találkozhatunk, akiket a megfelelő pillanatban be lehet vetni a nagy sakkasztalra. Az ügyészség feltörekvő jogászaik gyakran a saját morális kódexük és karrierjük között örlődnek, Rhoades pedig

a legkülönfélébb ígéretekkel vagy fenyegetésekkel irányítja őket. A másik oldalon Axelrod a mesés gazdagság ábrándjával mozgatja a cég embereit. Úttörő karakter a sorozatban a fiatal Taylor, a nem-bináris (magát sem férfiként, sem nőként meghatározó) elemző, akit kizárólag intellektuális kihívásként tekint a pénzkeresésre, de ebben a világban ő sem maradhat sokáig tisztán.

A sorozat alkotói nagyon tudatosan nem határolják el a jó és rossz oldalakat, nem kínálnak egyértelműen kedvelhető vagy utálható karaktereket. A csúcstra járatott fordulatok nemcsak az addig felépített viszonyrendszereket rendezik újra, de a karakterek jellemvonásait is folyamatosan felülírják. A néző feszülten követi az eseményeket és lenyűgözve figyeli a legsötétebb húzásokat és átveréseket, de eközben óhatatlanul kiábrándul a szereplők-ből. Ebben a világban előbb-utóbb mindenki korrumpálódik, minket is beleértve, hisz a szemünk előtt zajló szörnyű machinációkat nagy élvezettel (és nyilvánvaló kárörömmel) követjük.

A sorozat három főszereplős mutatványa kockázatos és ellentmondásos ugyan, mégis maximálisan kifizetődő. A dramaturgiai túlzások, a felpörgetett, felnagyított hatalmi játszmák ugyanis nagyon is valós jelenségekre hívják fel a figyelmet. Nemcsak a befektetési alapok laikusok számára néha már-már követhetetlen húzásai vagy a pénzpiac reakciói hitelesek, de Axelrod és Rhoades párharcát is valós események és figurák ihlették. A *Billions* a New York-i hatalmi elit célzottan szórakoztató karikatúrája ugyan, de az itt felsorakoztatott, már Machiavelli által is leírt technikák, stratégiák és magatartásformák a valóságban is működnek. Sőt, sajnos egyértelműen sikeresek.

MILLIÁRDOK NYOMÁBAN (*Billions*) – amerikai tévésorozat, 2016. Kreátor: **Brian Koppelman, David Levien, Andrew Ross Sorkin**. Kép: **Jake Polonsky, Radium Cheung, Giorgio Scali**. Zene: **Eskmo**. Szereplők: **Paul Giamatti** (Chuck Rhoades), **Damian Lewis** (Bobby Axelrod), **Maggie Siff** (Wendy Rhoades), **Asia Kate Dillon** (Taylor Mason), **Toby Leonard Moore** (Bryan Connerty), **Condola Rashad** (Kate Sacker). Gyártó: **Showtime Entertainment**. Az **HBO** bemutatója. 36x60 perc.

„Mesteri sakljátzsma és piszkos bokszeccs”

(Paul Giamatti, Maggie Siff és Damian Lewis)

